

A Dobó István Vármúzeum múzeumpedagógiai tevékenysége

A Dobó István Vármúzeum egyik legfontosabb küldetése, hogy a felhalmozott tárgyi örökséget és az egyedülálló műemléki környezetet sokoldalúan, élményszerűen bemutassa. A múzeum küldetésének fontos eleme, hogy az ide látogató gyermekek is maradandó élménnyel távozzanak az egri vár falai közül. Múzeumpedagógiai foglalkozásaink a vár történelmi korszakait, az ehhez kapcsolódó tárgyi emlékeket mutatják be a legfrissebb tudományos kutatások eredményeinek reprezentálásával, és érintik a múzeum állandó és időszakos kiállításait, gyűjteményeit. Múzeumpedagógiai tevékenységünket leginkább a múzeum sajátos műemléki helyzete, az egri vár kultusza határozza meg. A múzeumi környezetben elsajátított ismeretek maradandóbbak, mélyebben épülnek be a gyerekek tudásába. Tapasztalataink szerint a gyerekeknek a kézzelfoghatóság a legfontosabb megközelítési mód egy adott történelmi kor emlékeihez. Nem csak szolgáltatunk, hanem ízlést formálunk, üzenetet közvetítünk.

Eger iskolaváros. 27 általános iskola illetve középiskola, 20 óvoda, valamint egyetem is működik. A Dobó István Vármúzeum valamennyi oktatási intézmény érdeklődésére számot tarthat. Évente 150-180 helyi osztálynak tartunk foglalkozást, de egyre nő az iskolák érdeklődése, különösen az általános iskolai és középiskolai oktatáshoz szorosan kapcsolódó foglalkozások iránt. Számos helyi és környékbeli iskolával tartunk szoros kapcsolatot. Ezek közül néhányan több foglalkozáson is részt vesznek.

A múzeumpedagógiai programok iránt az elmúlt években megnőtt az igény. A múzeumba látogató gyerekek élményt, interaktív megoldásokat várnak, a szülők közös programokat szeretnének gyermekeikkel, a pedagógusok pedig szeretnék beépíteni ezeket a lehetőségeket a tananyagba. Ezeket az elvárásokat figyelembe véve érezzük indokoltnak, hogy új, változatos, élményszerű programokat ajánljunk a gyerekeknek. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján, valamint a tanárok körében végzett kérdőíves felmérést figyelembe véve szükségesnek látjuk, hogy a kiállításokat és gyűjteményeket feldolgozó múzeumpedagógiai foglalkozásokkal nem csak a témákat bővítjük, hanem fontos alapelvek, hogy szorosabban kötődjenek az általános és középiskola tananyaghoz, ezáltal gyümölcsözőbb együttműködés építhető ki a helyi és környékbeli általános és középiskolákkal. A múzeumok felé támasztott elvárás, hogy közösségi terek, a múzeumi közművelődési programok helyszínei is legyenek.

Évente több alkalommal szervezünk múzeumpedagógiai szakmai napot, amelyek remek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a tapasztalatokat, véleményeket meghallgassuk, elemezzük, értékeljük a régebbi, valamint felvázoljuk, kidolgozzuk az újabb foglalkozásokat. Ezek látogatottsága egyre nő.

Múzeumpedagógiai foglalkozásainkhoz tartozó segédeszközeink és szemléltető eszközeink meghatározó elemei bemutatónknak. A fegyver- és öltözet bemutatók szervesen illeszkednek a foglalkozások menetébe, és nagy sikert aratnak a gyerekek körében. Műtárgymásolatainkat szívesen próbálják ki, örömmel használják.

Múzeumpedagógiai témáink és tevékenységünk nagy része új foglalkozás, így fejlesztjük kulturális szolgáltatásainkat, illetve növeljük programkínálatunkat. Az új foglalkozások összeállításánál több fontos szempontot vettünk figyelembe: az iskolák igényeit, a tananyaghoz való szoros kapcsolódást, illetve azt, hogy – felhasználva a múzeum sokoldalúságát, gazdag gyűjteményei nyújtotta lehetőségeket – minél szélesebb programkínálatból választhassák ki partnereink a nekik leginkább tetsző programokat. Fontos alapelv volt az egyes kompetenciák fejlesztése mellett az is, hogy gazdag ismeret-és tudásanyagot nyújtsunk a gyerekeknek. Minden foglalkozástípushoz terveztünk úgynevezett műhelymunkákat is elsősorban az ismeretek eredményes rögzítése miatt, illetve így kívánjuk kibontakoztatni a kreativitást, az önkifejező képességeket, az innovatív gondolkodást és nem utolsósorban a motiváltság is erősebb. A múzeumi környezet, a múzeumi műtárgyak, a műtárgymásolatok, műhelymunkák során alkalmazott autentikus eljárások különlegessé, egyedivé teszik a foglalkozásokat, s nem csak szolgáltatásbővülés történik, hanem minőségi fejlődés is megvalósul. Számos foglalkozásunk még múzeumi berkeken belül is hiánypótló tevékenység, (pl.: kékfestés, papírmerítés) melyek során a múzeumi környezet, az eljárások hitelessége máshol nem elérhető lehetőséget nyújt ahhoz, hogy az adott tananyagot a gyerekek változatos módszerekkel sajátíthassák el. Ezen eljárások bemutatásával bizonyos pályaorientáció is zajlik, a gyerekeket a kreatív ipar nyújtotta lehetőségek felé irányítjuk. Központi szerepet kap az élmény! Minden foglalkozáson arra törekszünk, hogy a tudás átadása maradandó élmény segítségével történjen.

A Dobó István Vármúzeum célja, hogy a múzeum kiemelt közösségi térként, kedvelt látogatói célpontként működjön továbbra is. Sajátos adottságainkra építve mélyíteni szeretnénk közösségi szerepünket, és a nem-formális és informális tanulás és a közművelődés helyszínéül hatékonyabban szeretnénk működni. Legfontosabb célunk, hogy ápoljuk az egri vár kultuszát, megszerettessük a múzeumot, múzeumbarát és múzeumot értő látogatókat neveljünk. Programjaink közösségi élményt nyújtanak, ugyanakkor oktatnak, művelnek is, egybekapcsolják a szórakozást és művelődést. Legfőbb törekvésünk a múzeum tudományos eredményeinek a nagyközönség elé tárása, interpretálása, vagyis a múzeumpedagógiai foglalkozások megtartása, a múzeumi közművelődési programok, fesztiválok szervezése és lebonyolítása.

Az élő történelmi interpretáció az egyik fontos múzeumpedagógiai módszerrel lépett elő a Dobó István Vármúzeum tudásátadási módszerei között. A már évek óta megrendezett Darth

Vadertől Dobó Istvánig című konferenciát 2017-ben ennek szellemében műhellyé alakítottuk át a módszer magyarországi összefogására és továbbfejlesztésére. A műhelymunka keretében olyan múzeumi szakembereket, reenactorokat és kismestereket hívtunk össze, akik foglalkoznak a módszerrel, így tapasztalataik révén egy nagyobb munkacsoportot kialakítva fejleszthetjük az országban még kísérleti jelleggel működő programtípust. Itt közmegegyezéssel magyar összefoglaló nevet adtunk a módszernek: *Élő történelem*, melyet a továbbiakban hivatalosan használni fogunk.

A Dobó István Vármúzeum évente több mint 10.000 gyermeket fogad múzeumpedagógiai foglalkozások keretein belül. 4 témakörben 4 korosztálynak kínálunk foglalkozásokat. Múzeumi óra, műhelymunka, tárgyalgó foglalkozás, tematikus foglalkozás, élő történelem és irodalom is szerepel a kínálatunkban. Teljes repertoárunk részletes leírásokkal elérhető a www.egrivar.hu oldalon.